

41-g. 361

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o powiększeniu personalu krajowego biura melioracyjnego

Wysoki Sejmie!

Krajowe biuro melioracyjne stoi przed szeregiem nowych zadań, którym sprostać w dzisiejszym stanie nie podola.

Niepospolita działalność tego biura, pod jego wybornem kierownictwem stanowi już jedną z najzaszczytniejszych kart administracji autonomicznej. Przez lat trzydzieści planową, systematyczną pracą, w ciągłej walce z ciasnotą budżetową, z niedostatkiem środków, skromnym personelem, wyzyskując siły techniczne do ostatnich granic, przy niewielkiej przynęcie jaką dawały szanse awansu w autonomicznej służbie, krajowe biuro melioracyjne spełniało nałożone nań obowiązki z szlachetną ambicją, ma już za sobą cały ogrom skutecznej pracy a zdobyło sobie chlubne miejsce wśród tego rodzaju technicznych organizacyi w całym państwie.

Utworzone uchwałą Wys. Sejmu z 14. października 1878 biuro melioracyjne liczyło początkowo w r. 1879 pięciu funkcyonaryuszów (2 inżynierów i 3 inżynierów pomocników) i zajmowało się wyłącznie projektowaniem i wykonaniem melioracyi prywatnych. Po upływie lat sześciu z wejściem w życie państwowej ustawy melioracyjnej (z 20. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116) powiększył się znacznie personal biura, które zajęło się także projektowaniem i wykonaniem melioracyi publicznych. Etat biura melioracyjnego uchwalił Wysoki Sejm dopiero w roku 1902 a personal składał się wówczas z 1 dyrektora, 3 starszych inżynierów, 6 inżynierów I. klasy, 8 inżynierów II. klasy, 8 inżynierów adjunktów, 6 inżynierów asystentów i 4 adjutowanych elewów, razem 36 techników.

Rok	Dyrektor VI. ranga	Zast. dyrektora VII. ranga	Starsi inżynierowie VII. r.	Inżynierowie I. klasy VIII. r.	Inżynierowie II. klasy IX. r.	Inżynierowie adjunkci X. r.	Praktykanci	Razem
1892	w budżecie nie podano liczby personalu.							36
1895	1	—	3	6	8	8	10	36
1900	1	1	6	10	10	11	2	41
1905	1	1	12	12	12	12	2	52
1907	1	1	13	13	15	17	2	62
1908	1	1	13	13	22	24	2	76

Nagły wzrost od r. 1900 z powodu podwyższenia funduszu melioracyjnego, drenowania przy pomocy pożyczek bezprocentowych i regulacji rzek kanałowych, której część obejmuje Wydział krajowy.

Obecnie istnieją 3 oddziały w biurze melioracyjnem :

1. hydrotechniczny dla projektowania i wykonania melioracji publicznych, regulacji rzek kanałowych i budowy zbiorników w górach;
2. melioracyjny dla projektowania i wykonania osuszenia i nawodnienia gruntów tak dla poszczególnych właścicieli gruntów, jak i dla gmin oraz spółek wodnych;
3. dla wodociągów i kanalizacji (w myśl uchwały Sejmu z dnia 6. marca 1907) — ten ostatni oddział nie posiada jednak dostatecznego personalu, gdyż przydzielonych jest do tej kategorii robót tylko 2 inżynierów-adjunktów w myśl uchwały z 6. marca 1907.

W ciągu ostatnich lat przybyła konieczność badania sił wodnych w całym kraju i podjęcia planowej akcji wyzyskania tych sił wodnych.

Obecnie przybywa wielkie zadanie projektowania i wykonania tej części regulacji rzek kanałowych, która w myśl §. 3. ustawy z dnia 9. marca 1907 dz. u. kr. Nr. 54. przypada na Wydział krajowy i jego Biuro melioracyjne.

Według uchwał Komisji regulacyjnej zaprojektować i wykonać ma Wydział krajowy oprócz budowli na górnej Pełtwi i dopływach w mieście Lwowie :

- a) regulację rzek: Białej, Ropy, Dniestru i Strwiąży na długości 193 km.
- b) regulację dopływów w dorzeczu Białej i Dniestru na długości 272 km.
- c) budowę 8 zbiorników wody w górach (2 w dorzeczu Soły, 2 w dorzeczu Skawy, 2 w dorzeczu Dunajca, 1 w dorzeczu Stryja, 1 w dorzeczu Oporu).

Do przebudowania w pierwszym pięcioleciu od r. 1906 do 1912 przeznaczono 7,500.000 K., z czego przypada na roboty, które mają być przeprowadzone przez c. k. Namiestnictwo 4,445.000 K, zaś przez Wydział krajowy 3,445.000 K.

Podług ogólnego planu ma Wydział krajowy :

1. wykonać zdjęcia i opracować projekty dla regulacji 272 km. rzek i potoków, budowli na Pełtwi i dopływach w mieście Lwowie, tudzież 8 zbiorników wody w górach;
2. przeprowadzić roboty regulacyjne na Dniestrze, Białej, tudzież budowle na Pełtwi i dopływach w mieście Lwowie.

Nie wdając się w tej chwili w rozbiór rozkładu robót i kwot programu generalnego, podnosząc jeno, że tempo i intensywność robót projektowanych na Pełtwi ze względu na nagłą potrzebę kanalizacji i assanizacji stolicy kraju jest bezwzględnie za powolną i niedostateczną i będzie musiała ulec zmianie, okazuje się konieczność znacznego powiększenia personalu technicznego biura melioracyjnego.

Do przeprowadzenia tych studyów i robót potrzebny jest następujący personal:

1. Dla zaprojektowania regulacji 272 km. rzek i potoków w ciągu lat pięciu 4 inżynierów, — dla zaprojektowania budowli na Pełtwi i dopływach w mieście Lwowie w przypuszczeniu, że Magistrat lwowski dostarczy do zdjęć własnego personalu technicznego, 1 inżynier do kierowania studyami, — dla zaprojektowania 8 zbiorników wody w górach, które to budowle wymagają dokładnych studyów hydrotechnicznych i badania gruntu, 4 inżynierów, — razem 9 inżynierów;
2. do prowadzenia budowy na Dniestrze 2 inżynierów, na Białej zaś 1 inżynier, razem 3 inżynierów; — ogółem więc do projektów i budowy 12 inżynierów.

Dotychczasowy personal biura, liczący 60 inżynierów i 2 adjunktów zajęty w zupełności przy dotychczasowych zadaniach. Nadto w roku 1908 przybywają roboty przy trzech większych przedsiębiorstwach melioracyjnych, mianowicie przy regulacji Raty, Tyśmienicy i Letuianki oraz Wisłoka i Pielnicy, które wymagają przez 8 do 25 lat 7 sił inżynierskich.

Wobec tego bezwzględnie nie dosięgnie sił rozporządzalnych dla regulacji rzek kanałowych i zbiorników wodnych.

Wydział krajowy nie przedkłada etatu, jaki w rzeczywistości wnet będzie potrzebny, ale jedynie chcąc sprostać nieodzownej potrzebie.

W tym celu uważa Wydział krajowy za niezbędne powiększenie personalu dla projektowania publicznych robót melioracyjnych, przynajmniej o dwie siły techniczne, tak ażeby jeden starszy inżynier, pozostały po przydzieleniu 7 inżynierów do budowy z dotychczasowego personalu (8 inżynierów) wraz z dwoma nowymi siłami mógł corocznie choćby jeden nowy projekt przygotować do ustawodawczego traktowania.

Ogółem więc proponuje Wydział krajowy powiększenie personalu technicznego biura melioracyjnego o 14 inżynierów, mianowicie: 12 dla projektowania i wykonania regulacji rzek kanałowych, a 2 dla projektowania publicznych robót melioracyjnych.

Tych 12 inżynierów użytych do projektowania i wykonania regulacji rzek kanałowych nie obciąży budżetu krajowego, gdyż będą pokryte z funduszu regulacyjnego. Więc pobory tych 12 inżynierów będą wstawione w budżet wydatków i dochodów.

Pobory 2 inżynierów dla melioracji publicznych pokryje fundusz krajowy; zważywszy jednak, że z r. 1908 pobory 7 kierowników przeniesione zostały na 3 nowe fundusze melioracyjne, to mimo przybycia dwóch nowych posad, od r. 1908 zwiększy się wydatek na biuro melioracyjne o sumę pborów 5 inżynierów.

Według projektu Wydziału krajowego więc skład biura melioracyjnego liczący dla wszystkich celów obecnie 60 inżynierów, podniósłby się do 76 inżynierów i ma się składać: z 1 dyrektora w VI. randze; 1 zastępcy dyrektora w VII. randze; 13 starszych inżynierów w VII. randze; 13 inżynierów I. klasy w VIII. randze; 22 inżynierów II. klasy w IX. randze; 24 inżynierów adjunktów w X. randze; 2 adjutowanych praktykantów technicznych.

Rzut oka na tabliczkę przedstawiającą zmiany w etacie Biura melioracyjnego starczy, by się przekonać, że stosunki służbowe, szanse awansu, a co się z tem wiąże ponęta dla sił technicznych dobrych, by się ubiegały o posady w krajowym Biurze melioracyjnem, znacznie się pogorszy.

Nadto nie może ulegać wątpliwości, że przybytek tych sił młodych, bez powiększenia personalu wyższego stopnia i kwalifikacyi utrudnia wykonanie rańszejsze projektów i prowadzenie kierownictwa. Już dziś nie ulega wątpliwości, że inne kraje austriackie, szczodrzejszą krajową dotacją i wyposażeniem biur w siły wyższej kategorii, powodują rańszejszą pracę, mają gotowych projektów więcej i w rezultacie zabierają pierwaj fundusze państwowe.

Tej nierównowadze należy w przyszłości zapobiedz, jeżeli się chce utrzymać krajowe Biuro melioracyjne na dotychczasowej wysokości sił wyborowych.

Ze względu jednak na stosunki budżetowe, licząc na to, że najbliższe przedłożenie Wydziału krajowego w miarę niezawodnego uznania potrzeby nowych sił technicznych warunki te uwzględni,

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o siedmiu etatowych inżynierów II. klasy i siedmiu etatowych inżynierów-adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1908.

Przewodniczący:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Rutowski.